PROCEDURY I DZIAŁANIA INTERWENCYJNE W I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM W SZUBINIE

Procedury służą zapewnieniu bezpieczeństwa wszystkim uczniom oraz pracownikom szkoły.

I. Procedura postępowania w przypadku uzyskania informacji, że uczeń który, nie ukończył 18 lat, używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawia nierząd, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji.

Nauczyciel lub inny pracownik powinien podjąć następujące kroki:

1. Przekazać uzyskaną informację wychowawcy klasy.
2. Wychowawca informuje o fakcie pedagoga/psychologa szkolnego i dyrektora szkoły.
3. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz z uczniem, w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji profilaktycznej może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.
4. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję *(specjalistę ds. nieletnich)*.
5. Podobnie, w sytuacji gdy, szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych, *(rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem, psychologiem, itp.),* a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny lub policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.
6. Jeżeli zachowania świadczące o demoralizacji przejawia uczeń który ukończył 18 lat, a nie jest to udział w działalności grup przestępczych czy popełnienie przestępstwa, to postępowanie nauczyciela powinno być określone przez wewnętrzny regulamin szkoły.
7. W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez ucznia, który ukończył 17 lat, przestępstwa ściganego z urzędu lub jego udziału w działalności grup przestępczych, zgodnie z art. 304 § 2 kodeksu postępowania karnego, dyrektor szkoły jako przedstawiciel instytucji jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub policję.

II. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel lub inny pracownik podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków.

Nauczyciel lub inny pracownik powinien podjąć następujące kroki:

1. Powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy.
2. Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego; stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.
3. Wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielenia pomocy medycznej.
4. Zawiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły. Gdy rodzice/opiekunowie odmówią odebrania dziecka, o pozostaniu ucznia w szkole, czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia, albo przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom policji - decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły/placówki.
5. Dyrektor szkoły zawiadamia najbliższą jednostkę policji, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu - odmawiają przyjścia do szkoły, a jest on agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorszenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób. W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości,[3] policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień, albo do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych - na czas niezbędny do wytrzeźwienia (maksymalnie do 24 godzin). O fakcie umieszczenia zawiadamia się rodziców/opiekunów oraz sąd rodzinny jeśli uczeń nie ukończył 18 lat.
6. Jeżeli powtarzają się przypadki, w których uczeń (przed ukończeniem 18 lat) znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, to dyrektor szkoły ma obowiązek powiadomienia o tym policji (*specjalisty ds. nieletnich*) lub sądu rodzinnego.
7. Spożywanie alkoholu na terenie szkoły przez ucznia, który ukończył 17 lat, stanowi wykroczenie z art. 43^1 ust. 1 Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Należy o tym fakcie powiadomić policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tej instytucji.

III. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel lub inny pracownik znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk.

Nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:

1. Zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji, próbuje (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.
2. Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły, wzywa policję.
3. Po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

IV. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel lub inny pracownik podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk.

Nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:

1. W obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor, itp.) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ew. innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku

z poszukiwaną substancją. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczki ucznia - jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji.

2. O swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa.
3. W przypadku, gdy uczeń, mimo wezwania, odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości teczki, dyrektor szkoły wzywa policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy.
4. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel, po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją do jednostki policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo, uczeń nabył substancję. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.

UWAGA:

Zgodnie z przepisami ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii - w Polsce karalne jest:

- *posiadanie każdej ilości środków odurzających lub substancji psychotropowych;*
- *wprowadzanie do obrotu środków odurzających;*
- *udzielanie innej osobie, ułatwianie lub umożliwianie ich użycia oraz nakłanianie do użycia;*
- *wytwarzanie i przetwarzanie środków odurzających.*

Każde z wymienionych zachowań jest czynem karalnym w rozumieniu przepisów ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, jeśli sprawcą jest uczeń, który ukończył 13 lat a nie ukończył 17 lat.

Z przestępstwem mamy do czynienia jeżeli któryś z wymienionych czynów popełni uczeń, po ukończeniu 17 lat. W takiej sytuacji mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego.

Jeżeli przestępstwo ma miejsce na terenie szkoły, należy wezwać policję.

W każdym przypadku popełnienia czynu karalnego przez ucznia, który nie ukończył 17 lat należy zawiadomić policję lub sąd rodzinny, a w przypadku popełnienia przestępstwa przez ucznia, który ukończył 17 rok życia prokuratora lub policję (art. 4 Upn i art. 304 Kp)

V. Procedura postępowania wobec ucznia - sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa.

Nauczyciel lub inny pracownik powinien podjąć następujące kroki:

- niezwłoczne powiadomić dyrektora szkoły,
- ustalić okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia,
- przekazać sprawcę (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) dyrektorowi szkoły, lub pedagogowi szkolnemu pod opiekę,
- powiadomić rodziców ucznia-sprawcy,
- niezwłoczne powiadomić policję w przypadku gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała, itp.), lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana,

- zabezpieczyć ewentualne dowody przestępstwa, lub przedmioty pochodzące z przestępstwa i przekazać je policji (np. sprawca rozboju na terenie szkoły używa noża i uciekając porzuca go lub porzuca jakiś przedmiot pochodzący z kradzieży).

VI. Procedura postępowanie nauczyciela lub innego pracownika wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego.

Nauczyciel lub inny pracownik powinien podjąć następujące kroki:

- udzielić pierwszej pomocy (przedmedycznej), bądź zapewnić jej udzielenia poprzez wezwanie lekarza w przypadku kiedy ofiara doznała obrażeń,
- niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły,
- powiadomić rodziców ucznia,
- niezwłoczne wezwać policję w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.

VII. Procedura postępowania w sytuacji posiadania przedmiotów niedozwolonych na terenie szkoły (ostre narzędzia np. nóż, kastet itp.).

Wszyscy pracownicy szkoły powinni:

1. Nakłaniać ucznia do oddania niebezpiecznego przedmiotu, (jeżeli uczeń odmawia należy go poinformować, że ma obowiązek oddać niebezpieczny przedmiot do depozytu)
2. Powiadomić wychowawcy klasy.
3. W przypadku, gdy użycie zabronionego przedmiotu może stanowić zagrożenie dla życia lub zdrowia natychmiast powiadomić dyrekcję szkoły i podjąć działania zmierzającego do zapewnienia bezpieczeństwa innym uczniom, sprawca zostaje odizolowany od reszty uczniów.
4. Wezwać rodziców do szkoły, powiadomić ich o konsekwencjach czynu.
5. Wezwać policję.
6. Rewizję przeprowadza policja w obecności rodziców ucznia.

VIII. Procedura postępowania w przypadku używania przez ucznia telefonu komórkowego lub innego sprzętu elektronicznego podczas zajęć lekcyjnych.

1. Uczeń może używać telefonu komórkowego podczas zajęć lekcyjnych tylko za zgodą lub na polecenie nauczyciela.
2. W przypadku używania przez ucznia telefonu komórkowego podczas zajęć bez zgody nauczyciela, nauczyciel ma prawo zażądać schowania przez ucznia telefonu.
3. Uczeń, który mimo prośby nauczyciela uporczywie korzysta z telefonu, jest proszony o odłożenie telefonu do koszyka, który stoi w widocznym dla wszystkich miejscu w klasie. Po zakończonych zajęciach uczeń zabiera swój aparat komórkowy.

IX. Procedura postępowania w przypadku zachowania uniemożliwiającego prowadzenie lekcji (wulgarne zachowania w stosunku do rówieśników, nauczyciela, głośne rozmowy, spacery po sali, brak reakcji na polecenia nauczyciela).

Nauczyciel:

1. Słowie zwraca uwagę na niewłaściwe postępowanie ucznia.
2. Uspokaja klasę.
3. W przypadku konfliktu między uczniami– rozdziela strony.
4. W przypadku braku reakcji ze strony uczniów - informuje o dalszych konsekwencjach.
5. Powiadamia wychowawcę klasy.

Wychowawca:

1. Rozmowa wychowawcy klasy, zwrócenie uwagi na niewłaściwe zachowanie i dalsze konsekwencje.
2. W przypadku powtórzenia się zachowania lub czynu o dużej szkodliwości – upomnienie, sporządzenie odpowiedniej adnotacji w dzienniku szkolnym.
3. W każdym przypadku, powiadomienie rodziców (prawnych opiekunów).
4. W przypadku braku reakcji na interwencję nauczyciela i wychowawcy, powiadomienie dyrekcji szkoły.

X. Procedura postępowania w sytuacji naruszenia nietykalności osobistej nauczyciela lub pracownika szkoły (agresja słowna lub fizyczna).

1. Powiadomienie wychowawcy, dyrekcji, rodziców .
2. Przeprowadzenie rozmowy przez dyrektora szkoły ze sprawcą.
3. Powiadomienie policji i sądu rodzinnego.

XI. Procedura postępowania w sytuacji stwierdzenia dewastacji mienia szkolnego i cudzej własności.

1. Interwencja – powstrzymanie sprawców.
2. W przypadku braku możliwości ustalenia sprawcy/sprawców, rozmowa z wszystkimi osobami mogącymi się znajdować w miejscu zdarzenia, podjęcie czynności mających na celu ustalenie sprawcy/sprawców.
3. Wezwanie rodziców.
4. W przypadku dużej szkody wezwanie policji.
5. Powiadomienie policji w celu wyciągnięcia konsekwencji materialnych wobec
6. rodziców sprawców lub odpracowanie szkody.

XII. Procedura postępowania podczas wypadku w szkole lub podczas sprawowania opieki przez szkołę.

1. Udzielenie pierwszej pomocy w zależności od potrzeb przez nauczyciela lub inny pracownika szkoły.
2. Wezwanie pielęgniarki, lekarza lub karetki pogotowia (w zależności od potrzeby).
3. Zawiadomienie rodziców o wypadku.

4. Obserwacja poszkodowanego do momentu przyjazdu karetki pogotowia.
5. Poinformowanie dyrektora szkoły o zaistniałym wypadku.
6. Dalsze postępowanie prowadzi dyrektor szkoły zgodnie z wytycznymi.

XIII. Procedura postępowanie wobec osoby obcej na terenie szkoły.

1. Przez osobę obcą należy rozumieć każdego, kto aktualnie nie jest uczniem lub pracownikiem szkoły oraz rodzicem ucznia.
2. Każdy pracownik ma prawo żądać informacji od osoby obcej o celu pobytu.
3. W przypadku, gdy osoba obca odmawia podania celu wizyty, zachowuje się agresywnie bądź stwarza zagrożenie dla osób przebywających w szkole, każdy pracownik może zażądać od niej opuszczenia budynku szkolnego.
4. Przy odmowie wyjścia należy wezwać pomoc. W razie potrzeby wezwać policję.

XIV. Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia fałszerstwa.

Sytuacje fałszerstwa w szkole to:

1. Dokonywanie wpisów do dzienników lekcyjnych (wpisywanie, poprawianie, usuwane ocen, usprawiedliwianie nieobecności).
2. Przedstawianie fałszywych zwolnień i usprawiedliwień od rodziców.
3. Podrabianie (przerabianie) zaświadczeń lekarskich.
4. Podkładanie prac innych uczniów jako własnych oraz udowodnione przez nauczyciela ściąganie.
5. Podrabianie zgody rodziców na udział w zawodach sportowych, wycieczce itp.

Procedura postępowania :

1. Powiadomienie rodziców ucznia.
2. Spotkanie z uczniem i jego rodzicami celem wyjaśnienia powodów fałszerstwa.
3. Podjęcie decyzji o dalszym postępowaniu w obecności rodziców.
4. W przypadku powtarzających się sytuacji fałszerstw, szkoła kieruje informację i prośbę o interwencję do Komendy Powiatowej Policji.

XV. Procedura postępowania w przypadku usiłowania lub zamiaru samobójczego.

Kontakt, komunikacja i wsparcie:

Każdy pracownik szkoły, który dowiedział się o zamiarze lub usiłowaniu samobójstwa ucznia natychmiast nawiązuje i podtrzymuje kontakt niewerbalny i werbalny z dzieckiem, następnie zawiadamia (np. za pośrednictwem innego ucznia lub telefonicznie dyrekcję szkoły).

Dyrektor szkoły zapewnia uczniowi bezpieczeństwo fizyczne poprzez:

1. Stałą obecność z uczniem osoby dorosłej.
2. Udzielenie (w razie potrzeby) pierwszej pomocy.
3. Zawiadomienie rodziców ucznia, pogotowia ratunkowego lub policji.

4. Izolację ucznia od rówieśników.

Dyrektor szkoły:

1. Zawiadamia organ nadzoru pedagogicznego o zaistniałej sytuacji.
2. Przekazuje ucznia rodzicom i ewentualnie służbom ratunkowym z przygotowaną wcześniej informacją o możliwości uzyskania pomocy specjalistycznej dla ucznia i jego rodziców.
3. Powołuje Doraźny Zespół Kryzysowy do zdiagnozowania sytuacji i podejmowania działań interwencyjnych i współpracy międzyinstytucjonalnej.
4. Zespół nawiązuje współpracę z instytucjami, które mogą pomóc w rozwiązywaniu sytuacji kryzysowej (Ośrodki Pomocy Społecznej, PCPR, inne).
5. Przeprowadza interwencję w środowisku rówieśniczym prowadzoną przez pedagoga lub psychologa PPPP albo inną osobę przeszkoloną w interwencji kryzysowej na terenie placówek oświatowych - w celu prewencji naśladownictwa i pomocy uczniom w odreagowaniu stresu.
6. Zapewnia monitoring i profilaktykę w celu:

   a) Wspierania ucznia po zamiarze lub usiłowaniu samobójstwa i jego rodziny poprzez:

   - Pomoc w uzyskiwaniu przez ucznia i jego rodzinę wsparcia specjalistycznego (medycznego, psychologicznego).
   - Zrealizowania zaleceń zawartych we wskazaniach specjalistów opiekujących się dzieckiem.

   b) Opracowania i wdrożenia na terenie szkoły zapobiegania samobójstwom uczniów poprzez:

   - Rozpoznanie uczniów z zaburzeniami osobowości i zaproponowanie im pomocy
   - psychologicznej.
   - Nawiązanie najbliższych kontaktów z młodymi ludźmi, rozmowy z nimi celem
   - udzielenia wsparcia.
   - Zmniejszanie ich negatywnych emocji wynikających ze stresu psychicznego.
   - Zwracanie uwagi i uczenie się, jak w wypowiedziach i /lub w zmianie zachowania niewerbalnego rozpoznawać sygnały ostrzegawcze.
   - Pomoc w nauce uczniom o słabszych umiejętnościach.
   - Zwracanie uwagi na przypadki wagarowania.
   - Destygmatyzacja choroby psychicznej i eliminowanie używania alkoholu i
   - narkotyków.
   - Ograniczenie dostępu uczniów do środków umożliwiających popełnienie
   - samobójstwa.

7. Spotkanie Rady Pedagogicznej w celu:
   a) Poinformowania o zaistniałej sytuacji i jej przebiegu.
   b) Pomocy nauczycielom i pracownikom szkoły w odreagowaniu stresu psychicznego.
   c) Diagnozy sytuacji życiowej ucznia i formułowania sposobów pomocy.

XVI. Procedura postępowania w przypadku śmierci samobójczej dokonanej na terenie szkoły i poza nią.

1. Dyrektor szkoły niezwłocznie kontaktuje się w przypadku śmierci samobójczej dokonanej na terenie szkoły z:
   - Służbami medycznymi.
   - Rodzicami.
   - Policją, prokuraturą.
   - Organem nadzoru pedagogicznego i organem prowadzącym szkołę.

2. Dyrektor szkoły powiadamia rodziców o wydarzeniu.
3. Organizuje i udziela pomocy służbom ratowniczym i policji.
4. Prosi o pomoc straż miejską (umożliwienie szkole prawidłowego funkcjonowania: oddzielenie od mediów i osób postronnych).
5. Wyznacza osobę odpowiedzialną do kontaktów z mediami.
6. Podejmuje decyzje o dalszej pracy szkoły w danym dniu.
7. Organizuje interwencję kryzysową dla uczniów i nauczycieli.
8. Dyrektor szkoły podejmuje następujące działania w sytuacji śmierci samobójczej poza szkołą:
   - Powiadamia nadzór pedagogiczny i nadzór organu prowadzącego szkołę.
   - Organizuje interwencję w środowisku rówieśniczym ucznia i nauczycieli.

XVII. Procedura postępowania na wypadek wystąpienia choroby zakaźnej i zagrożenia epidemią.

Po otrzymaniu informacji o podejrzeniu niebezpiecznej choroby zakaźnej u ucznia:

1. Wychowawca potwierdza wiadomość u rodziców, dyrektor lub upoważniona osoba u lekarza lub dyżurującego inspektora sanitarnego.
2. W sytuacji, gdy złe samopoczucie ucznia zostało zauważone w szkole, pielęgniarka lub osoba upoważniona przez dyrektora umieszcza chorego w pomieszczeniu izolując od innych osób, wzywa rodziców/opiekunów prawnych z poleceniem konsultacji medycznej; wzywa pogotowie, gdy stan chorego tego wymaga.
3. Dyrektor lub upoważniona przez niego osoba ustala z lekarzem lub dyżurującym inspektorem sanitarnym sposób postępowania.
4. Dyrektor lub osoba upoważniona zawiadamia organ prowadzący i kuratora oświaty.
5. Dyrektor lub upoważniona przez niego osoba informuje nauczycieli, pracowników szkoły, uczniów i rodziców o wystąpieniu choroby zakaźnej i zagrożeniu epidemią – nakazuje przestrzegać zaleceń służb sanitarnych.
6. Dyrektor organizuje (w razie potrzeby) spotkanie rodziców z lekarzem chorób zakaźnych lub pracownikiem Państwowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej .

XVIII. Procedura postępowania nauczycieli w sytuacji ujawnienia w szkole zjawiska cyberprzemocy.

W przypadku, gdy zostaje w szkole zgłoszony przypadek cyberprzemocy należy podjąć następujące działania:

I. Ustalić okoliczności zdarzenia.

1. Wszystkie przypadki przemocy, a więc także przemocy z wykorzystaniem mediów elektronicznych, powinny zostać właściwie zbadane, zarejestrowane i udokumentowane.
2. Jeśli wiedzę o zajściu posiada nauczyciel, który nie jest wychowawcą, powinien przekazać informację wychowawcy klasy, który informuje o fakcie pedagoga szkolnego i dyrektora.
3. Pedagog szkolny i dyrektor wspólnie z wychowawcą powinni dokonać analizy zdarzenia i zaplanować dalsze postępowanie.
4. Do zadań szkoły należy także ustalenie okoliczności zdarzenia i ewentualnych świadków.
5. Na etapie zabezpieczania dowodów i ustalania tożsamości sprawcy cyberprzemocy w procedurze interwencyjnej bierze udział nauczyciel informatyki.

II. Zabezpieczyć dowody.

1. Wszelkie dowody cyberprzemocy powinny zostać zabezpieczone i zarejestrowane. Należy zanotować datę i czas otrzymania materiału, treść wiadomości oraz, jeśli to możliwe, dane nadawcy (nazwę użytkownika, adres e-mail, numer telefonu komórkowego itp.) lub adres strony www, na której pojawiły się szkodliwe treści czy profil.
2. Sprawdzić, czy ofiara cyberprzemocy potrafi wskazać sprawcę bądź przynajmniej ma przypuszczenie, kto może nim być.
3. Gdy ustalenie sprawcy nie jest możliwe, należy skontaktować się z dostawcą usługi w celu usunięcia z sieci kompromitujących lub krzywdzących materiałów.
4. W przypadku, gdy zostało złamane prawo, a tożsamości sprawcy nie udało się, ustalić należy bezwzględnie skontaktować się z policją.

III. Podjąć działania wobec sprawcy cyberprzemocy.
Gdy sprawca cyberprzemocy jest znany i jest on uczniem szkoły, pedagog szkolny pełniący w szkole rolę koordynatora działań wychowawczych wobec uczniów wymagających szczególnej uwagi powinien podjąć dalsze działania:

1. Przeprowadzić rozmowa z uczniem-sprawcą przemocy o jego zachowaniu.
2. Powiadomić rodziców sprawcy i omówić z nimi zachowania dziecka.
3. Objąć sprawcę opieką psychologiczno-pedagogiczną, w uzasadnionym przypadku można w toku interwencji zaproponować uczniowi (za zgodą rodziców) skierowanie do specjalistycznej placówki i udział w programie terapeutycznym.

IV. Podjąć działania wobec ofiary cyberprzemocy.
Umożliwić wsparcie psychiczne.

1. Uczeń będący ofiarą cyberprzemocy powinien otrzymać poradę, jak ma się zachować, aby zapewnić sobie poczucie bezpieczeństwa i nie doprowadzić do eskalacji prześladowania.

2. Po zakończeniu interwencji należy monitorować sytuację ucznia sprawdzając, czy nie są wobec niego podejmowane dalsze działania przemocowe, bądź odwetowe ze strony sprawcy.
3. Rodzice dziecka będącego ofiarą cyberprzemocy powinni być poinformowani o problemie i otrzymać wsparcie i pomoc ze strony szkoły. W rozmowie z nimi pedagog lub wychowawca przedstawiają kroki, jakie zostały podjęte w celu wyjaśnienia zajścia oraz zapewnienia bezpieczeństwa poszkodowanemu uczniowi, a także, jeśli to wskazane, zaproponować rodzicom i dziecku pomoc specjalisty (psychologa, pedagoga).

V. Sporządzić dokumentację z zajścia.

1. Pedagog szkolny zobowiązany jest do sporządzenia notatki służbowej ·z rozmów ze sprawcą, poszkodowanym, ich rodzicami oraz świadkami zdarzenia. Dokument powinien zawierać datę i miejsce rozmowy, personalia osób biorących w niej udział i opis ustalonego przebiegu wydarzeń.
2. Jeśli rozmowa przebiegała w obecności świadka (np. wychowawcy), powinien on podpisać notatkę po jej sporządzeniu.
3. Jeśli zostały zabezpieczone dowody cyberprzemocy, należy je również włączyć do dokumentacji pedagogicznej (wydruki, opis itp.).

Dyrektor szkoły pisemnie powiadamia sąd rodzinny o sprawie w sytuacji, gdy:

1. rodzice sprawcy cyberprzemocy odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a uczeń nie zaniechał dotychczasowego postępowania lub gdy do szkoły napływają informacje o innych przejawach demoralizacji dziecka;

2.szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki wychowawcze (rozmowa z rodzicami, konsekwencje regulaminowe wobec ucznia, spotkania z pedagogiem itp.), a ich zastosowanie nie przynosi pożądanych rezultatów.

Poważne przypadki cyberprzemocy przebiegające z naruszeniem prawa (np. groźby karalne, propozycje seksualne, publikowanie nielegalnych treści itp.) zostają przez dyrektora szkoły bezwzględnie zgłoszone na policję.

Procedura jest wdrażana w życie w momencie oficjalnego zgłoszenia zjawiska cyberprzemocy przez jej ofiarę /w przypadku osób pełnoletnich/ lub rodzica /prawnego opiekuna/ ucznia.

XIX. Procedura postępowania nauczycieli w przypadku pojawienia się w szkole przewlekle chory.

W sytuacji, gdy w szkole jest uczeń przewlekle chory pielęgniarka, wychowawca, pedagog i dyrektor powinni:

1. Pozyskać od rodziców (opiekunów prawnych) ucznia szczegółowe informacje na temat jego choroby oraz wynikających z niej ograniczeń w funkcjonowaniu.
2. Poinformować wszystkich pracowników szkoły w zakresie postępowania z chorym dzieckiem na co dzień oraz w sytuacji zaostrzenia objawów czy ataku choroby.
3. Pozostawać w stałym kontakcie z rodzicami ucznia.

4.Wspólnie z nauczycielami i specjalistami zatrudnionymi w szkole dostosować formy pracy dydaktycznej, dobór treści i metod oraz organizację nauczania do możliwości psychofizycznych tego ucznia, a także objąć go różnymi formami pomocy psychologiczno-pedagogicznej;

5.W przypadku nasilenia objawów choroby u dziecka podczas pobytu w szkole wychowawca, nauczyciel lub dyrektor niezwłocznie informuje o zaistniałej sytuacji rodziców lub prawnych opiekunów.

6.W stanach nagłych, gdy stan dziecka nagle się pogorszy i wymagana jest pomoc lekarska nauczyciele zobowiązani są do podjęcia działań przedmedycznych oraz wezwanie karetki pogotowia ratunkowego. Jednocześnie obowiązkiem tych osób jest powiadomienie rodziców, prawnych opiekunów o zaistniałej sytuacji.

PODAWANIE LEKÓW UCZNIOWI Z CHOROBĄ PRZEWLEKŁĄ Kiedy występuje konieczność stałego podawania leków w szkole, rodzice są zobowiązani do przedłożenia pisemnej informacji na jaką chorobę dziecko choruje oraz jakie leki zażywa (nazwę leku, dawkę, sposób podania). Konieczne jest dołączenie zalecenia lekarskiego oraz pisemne upoważnienia dla nauczycieli. Osoby wykonujące to zadanie muszą wyrazić zgodę. Delegowanie przez rodziców uprawnień do wykonywania czynności związanych z opieką nad dzieckiem oraz zgoda pracownika szkoły i zobowiązanie do sprawowania tej opieki powinny mieć formę umowy między rodzicami a pracownikami szkoły.

XX . Procedura Niebieskiej Karty.

Wszczęcie procedury Niebieskiej Karty następuje w sytuacji podejrzenia przemocy poprzez wypełnienie formularza ***Niebieska Karta A***. Wszczęcie i prowadzenie procedury NK nie wymaga zgody osoby, co do której istnieje podejrzenie, ze została dotknięta przemocą. Druk Niebieska Karta A wypełnia osoba, która pierwsza uzyskała informację o sytuacji występowania przemocy w rodzinie. Druk A wypełnia się na podstawie rozmowy z osobą, wobec której istnieje podejrzenie, że doznaje przemocy w rodzinie lub posiadanych informacji (jeśli nawiązanie kontaktu z osobą doznającą przemocy jest niemożliwe). W sytuacji braku chęci współpracy osoby doznającej przemocy – należy wszcząć procedurę i podjąć działania motywujące do współpracy – już w ramach procedury Niebieskie Karty. Podczas pierwszego kontaktu z osobą doznająca przemocy należy:

- przekazać formularz ***Niebieskiej Karty B*** osobie doznającej przemocy po uprzednim wypełnieniu rubryk dotyczących proponowanych instytucji pomocowych,
- w sytuacji braku możliwości kontaktu z osobą doznająca przemocy lub odmowy współpracy również należy przekazać druk Niebieskiej Karty B – (zaleca się osobiste przekazanie dokumentu, jeśli jest to niemożliwe można to zrobić korespondencyjnie),
- w przypadku, gdy osobą doznającą przemocy jest dziecko – kartę B należy przekazać osobie zgłaszającej lub dorosłemu członkowi rodziny, który nie jest sprawcą przemocy.

Działania interwencyjne, zawiadomienia policji lub prokuratury dokonuje osoba inicjująca procedurę Niebieskiej Karty A (dotyczy to sytuacji nagłych, w których występuje zagrożenie życia lub/i zdrowia).

Po wypełnieniu Niebieskiej Karty A należy w ciągu 7 dni przekazać ją przewodniczącemu Zespołu Interdyscyplinarnego wraz z wnioskiem o powołanie grupy roboczej. Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego powiadamia w ciągu trzech dni członków grupy roboczej, która rozpoczyna działania pomocowe na rzecz indywidualnego przypadku.

Dyrektor szkoły

Elżbieta Kłosowska-Hilscher